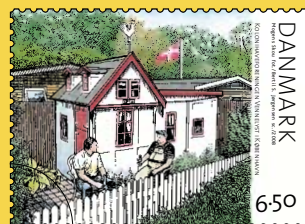

Marginal nr.: L299
Katalog nr.: 1427

Marginal nr.: L300
Katalog nr.: 1428

Udgivelsesdag: 4. juni 2008
Fotos: Mogens Skou
Design: Post Danmark, Frimærker
Gravør: Bertil Skov Jørgensen
Trykmetode: Stålstik/offset
Format: 28,84 x 39,52 mm
Antal frimærker pr. ark: 40

Der er god mulighed for afslapning og rekreation i en kolonihave. Her er vi på besøg i de to kolonihaveforeninger på frimærkerne, Hjelm i Aabenraa og Vennelyst i København. Fotos: Mogens Skou.

Kolonihaver

Kolonihaver bliver betragtet som noget typisk dansk, ikke blot af danskere, men også af udlændinge. Ingen andre steder i verden har kolonihavebevægelsen slået så dybe rødder som i Danmark, når man sammenholder med befolkningsgrundlaget.

I 100-året for oprettelsen af Kolonihaveforbundet for Danmark udgiver Post Danmark to frimærker med motiver fra danske kolonihaver. Frimærket med værdien 5,50 kr. viser et motiv fra Danmarks ældste haveforening, "Hjelm" i Aabenraa, som kan føre sin historie helt tilbage til 1831. Foreningen har været fredet siden 1979.

På frimærket med værdien 6,50 kr. ses et motiv fra Københavns ældste kolonihaveforening "Vennelyst", som blev grundlagt i 1892. Foreningen, der ligger i Kløvermarken på Amager, betragtes som en attraktion af mange udenlandske turister.

Et værn mod druk og fattigdom
Tilbage i 1820'erne blev der ved mange byer anlagt havekolonier til uformuende familiefædre. Disse frihaver blev opfattet som en slags fattighjælp, der skulle forebygge drikfældighed og mildne kårene for fattigfolk. Filosofien var, at man skulle bruge tiden på at være flittig i stedet for at drikke spiritus.

Landstingsmanden Jørgen Berthelsen (1851-1922) regnes i dag for den danske kolonihavebevægelses grundlægger. Han fik i 1884 idéen om at udstykke Aalborg Kommunes jord til småhaver for arbejdere. Men idéen mødte stor modstand i byrådet, så det endte med, at Jørgen Berthelsen tog sagen i egen hånd og lejede et stykke jord af kommunen, som han udstykkede til haver og udlejede til byens arbejdere. De i alt 85 havelodder blev udlejet for 14 kroner om året pr. have. Det var et beløb, der svarede til en arbejders ugeløn.

Efter 1890 tog kolonihavebevægelsen fart. I forbindelse med industrialiseringen, hvor mange vandrede fra land til by, blev kolonihaverne en kompensation for arbejderens små, mørke og ofte usunde boliger i den store by. I denne periode blev mange havekolonier anlagt, ofte på kommunens eller statens dårligste jord eller på tidligere lossepladser. Her kunne byfamilien med den beskedne indkomst nyde naturen i cykelafstand fra byen.

Det frie liv

De første kolonihaver var nyttehaver, hvor man kunne dyrke grøntsager i snorlige rækker. I dag har billedet ændret sig, og mange nyttehaver har nu forvandlet sig til prydhaver med smukke blomster og buske.

Hvis man er gør-det-selv-menneske, er der rig mulighed for at udfolde sig i en kolonihave. Her kan man snedkerere og male, uden at det koster en formue. Samtidig kan man afprøve nogle af de

idéer, som det ikke er muligt at realisere i helårsboligen inde i byen.

I dag er det trendy at være kolonihaveejer. Mange kolonihaver har skiftet karakter, fordi et nyt folkefærd er rykket ind – bl.a. pædagoger, journalister og kunstnere, der ikke har tid og lyst til et sommerhus, men som gerne vil kunne leve det enkle liv i naturlige omgivelser. De senere års ressourcebevidsthed og interesse for økologisk havebrug har understøttet denne udvikling. Således uddør kolonihavetanken ikke, men lever blot videre i nye former.

Tegning: Bertil Skov Jørgensen.

Hygge i Haveforeningen Vennelyst på Amager. Fotos: Mogens Skou.

Kolonihaveforbundet

Da Kolonihavelejerforeningernes Forbund blev grundlagt den 11. maj 1908 i København, fandtes der ca. 20.000 danske kolonihaver. Forbundets vigtigste opgave var at opnå rimelige og ensartede kontraktforhold for de kolonihaver, der blev lejet af stat og kommune. Det var vigtigt, at den enkelte haveejer ikke kom til at betale overpris for sin leje af jorden, så derfor kæmpede Kolonihaveforbundet for at forhindre selskaber og enkeltpersoner i at opnå en økonomisk gevinst ved at være mellemlid mellem udlejer og lejer. I stedet gik forbundet selv ind og lejede jorden, hvorefter man genudlejede den på samme vilkår til medlemmerne. Desuden stillede Kolonihaveforbundet havekonsulenter til rådighed for medlemmerne, ligesom forbundet også organiserede fælles indkøb af frø.

I 1916 blev forbundet landsdækkende, og på det tidspunkt skiftede det navn

til Kolonihaveforbundet for Danmark. Forbundets første præsident blev Jørgen Berthelsen fra Aalborg.

I dag er Kolonihaveforbundet en paraplyorganisation med ca. 40.000 medlemmer fordelt på 406 kolonihaveforeninger over hele landet. Er man medlem af Kolonihaveforbundet, kan man bl.a. søge rådgivning om brugen af biologiske hjælpemidler hos forbundets konsulenter. Forbundet står desuden for præmiering af veldyrkede haver, ligesom de fem gange årligt udgiver et medlemsblad.

I Danmark findes der ca. 62.000 kolonihaver, hvoraf omkring halvdelen ligger i hovedstadsområdet. To ud af tre kolonihaver ligger på kommunalt ejet jord. Omkring 7.000 kolonihaver ligger på jord ejet af staten. Antallet af danske kolonihaver dækker langt fra behovet, og især i områderne omkring de større byer står mange mennesker på venteliste.

Mogens Skou

Mogens Skou (f. 1949) har fotograferet motiverne til de to frimærker med kolonihaver. Han blev udlært som reklamefotograf i 1975, og allerede samme år etablerede han sin egen virksomhed i Jelling. Gennem sin lange karriere har han leveret en lang række markante og utraditionelle fotoløsninger til dansk erhvervsliv og til bureauer. Fotoopgaverne har flere gange bragt ham til udlandet, bl.a. til Frankrig, Schweiz og Afrika.

500 fotos på to dage

I september 2007 brugte Mogens Skou to dage på at rejse til Aabenraa og København for at fotografere motiverne til frimærkerne. Efterårsvejret vekslede mellem skyer, regnvej og solskin, men det slog ikke den garvede fotograf ud. Han ved nemlig, at en fotograf skal være klar til at rykke ud, så snart der ser ud til at blive godt vejr. Udstyret blev stillet op i gråvej, mens Mogens Skou gik og ventede på, at solen skulle bryde frem.

”Min bedstefar lærte mig at tyde vejrvarsler,” fortæller han. ”I virkeligheden elsker jeg at fotografere i frontvej, fordi det giver en fantastisk smuk himmel.” Men de to frimærkemotiver blev fotograferet i strålende solskin. Tilsammen tog Mogens Skou ca. 500 fotos af husene i de to kolonihaveforeninger, før han drog

hjem til Jelling for at færdigbehandle billederne ved computeren.

Den kompromisløse fotograf

”Mine døtre siger altid, at jeg er kompromisløs,” fortæller Mogens Skou. ”Men det er jo kun fordi, jeg vil have kvalitet – og så er man nødt til at fortsætte, indtil man bliver tilfreds.”

For fem år siden gik Mogens Skou modstræbende over til at anvende den digitale teknik, og det har han ikke fortrudt. Teknikken har gjort arbejdet som fotograf meget lettere, samtidig med at billederne fremtræder endnu skarpere end før. Men sker det, at en kunde ønsker analoge billeder, kan han også levere det.

Utraditionelle løsninger

Gennem årene har Mogens Skou haft mange spændende opgaver, og ofte har han været nødt til at tænke utraditionelt for at få de rigtige billeder i kassen. Som eksempelvis dengang, han fik en virksomhedsdirektør til at kravle op på et konferencebord og sætte sig i en stol dér af hensyn til et stort billede på væggen bagved.

”Den professionelle fotograf kan iscenesætte en situation, så den opleves realistisk og naturtro,” siger Mogens Skou, der også har arbejdet i 10 år som koncer-

Foto: Sandra Greig.

fotograf for LEGO. Det var en spændende og lærerig tid, fordi virksomheden stillede høje krav til fotograferingen af deres produkter.

For Mogens Skou er det en milepæl i karrieren at have fotograferet de to motiver til frimærkerne. ”Det er en stor anerkendelse for mig,” siger den 58-årige fotograf, som du kan læse mere om på adressen www.skou-fotografi.dk